

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Бондаренко А.О.

студентка;

Пономарьова О.Б.

старший викладач,

Університет митної справи та фінансів

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ОБОВ'ЯЗКОВОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

Зарубіжний досвід багатьох країн із розвинутими системами охорони здоров'я свідчить про те, що медична галузь може ефективно та якісно функціонувати за допомогою існування системи загальнообов'язкового медичного страхування. Медична галузь України, на жаль, розвинута на досить низькому рівні порівнюючи з іншими країнами. Головною причиною є недофінансування цієї галузі з державного бюджету [1].

Мета: визначення можливих шляхів впровадження системи обов'язкового медичного страхування на Україні.

За визначенням Т.А. Говорушко, медичне страхування – це страхування на випадок втрати здоров'я з будь-якої причини, у тому числі у зв'язку з хворобою та нещасним випадком [5].

Сучасний стан системи охорони здоров'я України не дозволяє у повній мірі забезпечити право громадян на медичну допомогу на рівні, передбаченому міжнародними стандартами та законодавством України [6]. На сьогоднішній день страхова медицина виступає реальною альтернативою бюджетному фінансуванню [2].

Міністерство охорони здоров'я України у серпні 2014 року запропонувало Національну стратегію реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років. Мета стратегії полягає у визначенні основних проблем системи охорони здоров'я, стратегічних напрямів та шляхів їх розв'язання для формування нової державної політики у галузі, включаючи нормативні модифікації та введення нових фінансових механізмів для забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я [3].

Обов'язкова форма медичного страхування координується державними структурами. Страхові платежі, які сплачують фізичні та юридичні особи, мають форму податку. Держава контролює витрачання коштів і якість медичних послуг. Страхові платежі концентруються в

страховому фонді, яким керує держава. Обов'язкове медичне страхування охоплює майже все населення і задовольняє основні першочергові потреби, проте воно має певні обмеження як у фінансовому плані, так і щодо передбачення різних ризиків [1].

Однак, впровадження обов'язкового медичного страхування без створення відповідних економічних і політичних передумов у суспільстві може з'явитися безліч проблем. Серед них можна виділити відсутність системи підготовки спеціалістів, неотримання лікарями належних зарплат та премій, відмова страховиків під будь-яким приводом оплатити лікування страхувальника, відсутність законодавства, яке б регулювало медичне страхування, різні погляди чиновників, страховиків та медиків на моделі медичного страхування. Вирішення всіх цих проблем потребує часу, фінансових ресурсів, відповідних фахівців [1].

Досвід ринку добровільного медичного страхування в Україні, що функціонує вже більше як 20 років, може слугувати своєрідним випробувальним майданчиком для впровадження обов'язкового медичного страхування [3].

На сьогодні Україна активно готується до впровадження обов'язкового медичного страхування: тільки з 2000 року було підготовлено 22 законопроекти щодо обов'язкового медичного страхування, але жоден не знайшов підтримки в парламенті [2].

В даний час українські експерти сперечаються щодо двох моделей обов'язкового медичного страхування – єдиний страховий фонд (російська модель) чи послуги надаватимуть кілька страхових компаній (грузинська модель). При цьому повністю запровадити грузинську модель неможливо, оскільки у нас інші вихідні умови – наприклад, набагато більша кількість населення. Обидві моделі мають свої переваги та недоліки. Російська модель передбачає контроль держави – ми в Україні отримали б ще один соціальний фонд Мінсоцполітики. А коли ці послуги віддати страховим компаніям, це може призвести до конкуренції, але вона може бути недобросовісною і компанія збанкрутує. Тут мають діяти жорсткі критерії відбору СК [3].

Слід зазначити також основні переваги та недоліки запровадження обов'язкового медичного страхування. До основних переваг належать цільовий характер, незалежність коштів від держави; відокремленість від інших державних коштів. Однак існують також і недоліки, зокрема, можливість ухиляння платників від відрахувань; залежність від темпів економічного розвитку; недостатня економічна база [1].

Перспективи подальших розвідок за напрямом дослідження впровадження системи обов'язкового медичного страхування повинна стати розробка єдиної державної концепції щодо обов'язкового

державного страхування, яка повинна враховувати весь позитивний досвід добровільного медичного страхування в Україні та уніфікувати підходи щодо: механізмів його застосування та правил функціонування; переліку основних медичних послуг, що можуть отримати застраховані; визначення груп населення, які підлягають страхуванню; формування розміру страхового внеску тощо [4].

Отже, проаналізувавши стан обов'язкового медичного страхування в Україні можна сказати, що цей напрям знаходиться лише на початковому етапі впровадження і необхідно усіляко стимулювати його розвиток задля підвищення рівня життя у державі.

Таким чином, впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні має важливе значення, оскільки воно має всезагальний, обов'язковий та некомерційний характер, що надзвичайно важливо в сучасних ринкових умовах функціонування медичної галузі, коли будь-який громадянин має право отримати медичну допомогу у разі втрати здоров'я незважаючи на те, чи може він цю допомогу оплатити.

Список використаних джерел:

1. Зінькова І. Впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні / І. Зінькова // Науковий блог НаУ «Острозька Академія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2014/vprovadzhennya-obovyazkovooho-medychnoho-strahuvannya-v-ukrajini/>.

2. Лобова М. Проблеми запровадження обов'язкового медичного страхування в Україні та заходи щодо їх розв'язання / О. М. Лобова, Д. Е. Акоюн // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2015. – № 3.

3. Обов'язкове медичне страхування в Україні – наскільки близька ця перспектива [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ronmb.org.ua/articles/obov-yazkove-medichne-strahuvannya-v-ukrayini-naskilki-blizka-tsya-perspektiva.html>.

4. Пацурія Н.Б. Науково-правовий дискурс щодо проблем та перспектив запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування / Н.Б. Пацурія // Право і громадянське суспільство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lcslaw.knu.ua/>

5. Лівак П.Є. Обов'язкове медичне страхування – важливий аспект забезпечення прав громадян України на медичну допомогу / П.Є. Лівак // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2014. – № 2(65). – С. 29-34.

6. Заволока Л.О., Задорожна В.В. Впровадження та гармонізація європейських стандартів в системі українського страхування / Л.О. Заволока, В.В. Задорожна // Економіка Фінанси Право: щомісячний інформаційно-аналітичний журнал. – 2015. – № 4/1. – С. 35-38.